

Wprowadzenie do sprawozdania

1. Informacje ogólne o Spółce.

Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin Spółka Akcyjna („ZE PAK S.A.”, „Spółka”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 29 grudnia 1994 roku. Siedziba Spółki mieści się w Koninie przy ul. Kazimierskiej 45.

Spółka wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000021374 nadanym w dniu 21 czerwca 2001 roku.

Spółka działa pod numerem NIP: 665-00-01-645 nadanym w dniu 17 września 1993 roku oraz symbolem REGON: 310186795.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Spółka jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Zespołu Elektrowni Pątnów- Adamów- Konin.

Według statutu przedmiotem działalności Spółki jest:

1. wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej,
2. produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody)

Skład Zarządu.

Rok obrotowy 2015 Zarząd Spółki rozpoczął w następujących składzie:

- 1) Katarzyna Muszkat – Prezes Zarządu,
- 2) Anna Striżyk – Wiceprezes Zarządu,
- 3) Piotr Jarosz – Wiceprezes Zarządu,
- 4) Sławomir Sykucki - Wiceprezes Zarządu

Na posiedzeniu w dniu 2 października 2015 roku, Rada Nadzorcza ZE PAK S.A. podjęła Uchwały w sprawie o odwołaniu ze składu Zarządu Spółki następujących osób:

- 1) Katarzyna Muszkat – Prezes Zarządu,
- 2) Anna Striżyk – Wiceprezes Zarządu,
- 3) Piotr Jarosz – Wiceprezes Zarządu.

Ponadto Pan Sławomir Sykucki złożył rezygnację z pełnienia stanowiska Wiceprezesa Zarządu Spółki z dniem 2 października 2015 roku.

Na tym samym posiedzeniu, tj. 2 października 2015 roku, Rada Nadzorcza ZE PAK S.A. powołała do Zarządu Spółki następujące osoby:

- 1) Janusz Kaliszuk – Prezes Zarządu;
- 2) Aneta Lato-Żuchowska – Wiceprezes Zarządu;
- 3) Adrian Kaźmierczak – Wiceprezes Zarządu;
- 4) Tomasz Zadroga – Wiceprezes Zarządu.

Przed podjęciem uchwały o powołaniu w skład Zarządu Spółki Pan Tomasz Zadroga złożył oświadczenie o rezygnacji z członkostwa w Radzie Nadzorczej ZE PAK S.A. ze skutkiem natychmiastowym.

W dniu 30 października 2015 roku Rada Nadzorcza ZE PAK S.A. podjęła uchwałę o powołaniu Pana Zygmunta Artwika w skład Zarządu Spółki i powierzeniu mu funkcji Wiceprezesa Zarządu.

Od dnia 30 października 2015 roku Zarząd Spółki funkcjonował w następującym pięcioosobowym składzie:

- 1) Janusz Kaliszuk – Prezes Zarządu,
- 2) Aneta Lato-Żuchowska – Wiceprezes Zarządu,
- 3) Zygmunt Artwik – Wiceprezes Zarządu,
- 4) Adrian Kaźmierczak – Wiceprezes Zarządu,
- 5) Tomasz Zadroga – Wiceprezes Zarządu.

Z dniem 16 listopada 2015 roku Pan Janusz Kaliszuk złożył rezygnację ze stanowiska Prezesa Zarządu Spółki. W związku z zaistniałą sytuacją w dniu 17 listopada 2015 roku Rada Nadzorcza Spółki zgodnie z art. 383 § 1 Kodeksu spółek handlowych delegowała na okres nie dłuższy niż 3 miesiące Pana Wojciecha Piskorza Członka Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu Spółki.

Od dnia 17 listopada 2015 roku skład Zarząd Spółki przedstawiał się następująco:

- 1) Wojciech Piskorz – Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności Prezesa Zarządu,
- 2) Aneta Lato-Żuchowska – Wiceprezes Zarządu,
- 3) Zygmunt Artwik – Wiceprezes Zarządu,
- 4) Adrian Kaźmierczak – Wiceprezes Zarządu,
- 5) Tomasz Zadroga – Wiceprezes Zarządu.

Po dniu bilansowym, na posiedzeniu w dniu 11 lutego 2016 roku, Rada Nadzorcza ZE PAK S.A. podjęła Uchwałę w sprawie powołania Pana Aleksandra Grada w skład Zarządu Spółki z dniem 18 lutego 2016 roku i powierzyła mu funkcję Prezesa Zarządu.

Od dnia 18 lutego 2016 roku Zarząd Spółki funkcjonuje w następującym składzie:

- 1) Aleksander Grad – Prezes Zarządu,
- 2) Aneta Lato-Żuchowska – Wiceprezes Zarządu,
- 3) Zygmunt Artwik – Wiceprezes Zarządu,
- 4) Adrian Kaźmierczak – Wiceprezes Zarządu,
- 5) Tomasz Zadroga – Wiceprezes Zarządu.

Wskazanie i objaśnienie różnic ujawnionych danych oraz istotnych różnic dotyczących przyjętych zasad (polityki) rachunkowości pomiędzy sprawozdaniem i danymi porównywalnymi, a sprawozdaniem i danymi porównywalnymi, które zostały sporządzone wg MSR.

Spółka jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej, która ma obowiązek sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie ze standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE („MSSF”). Spółka nie sporządzała i nie sporządza jednostkowego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF.

Poniżej prezentowane są główne potencjalne różnice między MSSF a PSR przygotowane przy założeniu zastosowania MSSF w oparciu o wytyczne MSSF 1 i przyjęcia danych finansowych wynikających ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy ZE PAK. Dniem przejścia na MSSF Grupy ZE PAK SA jest dzień 1 stycznia 2009 roku.

Gdyby sprawozdanie finansowe sporządzane było zgodnie z MSSF, główne różnice pomiędzy zasadami rachunkowości przyjętymi dla załączonego sprawozdania, a MSSF, przy założeniu, że dniem przejścia na MSSF jest dzień 1 stycznia 2009 roku, dotyczyłyby w szczególności następujących obszarów:

1. Rzeczowy Majątek Trwały
 - a) Wycena rzeczowych aktywów trwałych

Zgodnie z MSSF 1, na dzień zastosowania MSSF po raz pierwszy jednostka może dokonać wyceny środków trwałych do wartości godziwej i uznać ich wartość godziwą za zakładany koszt na tę datę. Spółka ustaliła zakładany koszt wybranych rzeczowych aktywów trwałych poprzez wyznaczenie wartości godziwej tych aktywów na dzień 1 stycznia 2009 roku, czyli założony dzień przejścia na stosowanie MSSF.

- b) Wydzielenie komponentów remontowych

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej przewidują wyodrębnienie w ramach środków trwałych komponentów o ile ich okres użytkowania różni się od okresu użytkowania danego środka trwałego. Komponenty są amortyzowane w okresie swojej użyteczności. Zgodnie z MSSF specyficzny komponent stanowią remonty lub przeglądy okresowe. W związku z tym Spółka wydzieliła komponenty wartości planowanych do poniesienia kosztów remontów oraz amortyzacji komponentów w okresie pozostałym do przewidywanego rozpoczęcia kolejnego remontu. Ujęcie tej korekty spowodowało także konieczność naliczenia podatku odroczonego.

c) Wycena gruntów i prawa wieczystego użytkowania

Zgodnie z PSR prawo wieczystego użytkowania gruntów podlega amortyzacji a odpisy amortyzacyjne ujmowane są w rachunku zysków i strat w ciężar kosztu własnego sprzedaży.

Dla celów MSSF, ze względu na nieokreślony okres ekonomicznej użyteczności prawa wieczystego użytkowania gruntów, Spółka dokonałaby eliminacji ujętych odpisów amortyzacyjnych.

d) Kapitalizacja kosztów finansowania zewnętrznego.

Zgodnie z PSR, Spółka ujęła w wartości środków trwałych w budowie wszystkie koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania wraz z powstałymi różnicami kursowymi.

Dla celów MSSF, Spółka dokonałaby korekty dotyczącej skapitalizowanych różnic kursowych od zobowiązań zaciągniętych w walutach obcych, polegającej na dostosowaniu wartości tych różnic kursowych do wartości w jakiej stanowią one korektę kosztów odsetek.

Ponadto Spółka dokonałaby także kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego od zobowiązań o charakterze ogólnym wykorzystywanych dla finansowania środków trwałych w budowie.

W związku z tym w sprawozdaniu finansowym zgodnym z MSSF, Spółka skapitalizowałaby koszty finansowania zewnętrznego w wartości nie wyższej niż koszty finansowania, które powstałyby gdyby zobowiązania zostały zaciągnięte w walucie funkcjonalnej tj. PLN.

Opisane poniżej obszary różnic pomiędzy PSR a MSSF zostały zidentyfikowane w trakcie procesu przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy według MSSF i nie zawierają potencjalnych korekt MSSF w odniesieniu do transakcji z jednostkami powiązanymi, które zostały wyeliminowane w ramach skonsolidowanego sprawozdania Grupy.

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) wprowadziła wiele zmian do obowiązujących zasad rachunkowości i wydała nowe standardy. Wciąż trwają prace nad kolejnymi standardami oraz zmianami obecnymi. Ponadto standardy te są przedmiotem procesu zatwierdzenia przez UE. W związku z tym istnieje możliwość, że standardy, według których Spółka sporządzi swoje pierwsze sprawozdanie finansowe zgodne z MSSF, mogące zawierać dane za lata poprzednie będą się różniły od standardów zastosowanych do sporządzenia poniższej noty objaśniającej opisującej różnice pomiędzy MSSF a polskimi zasadami rachunkowości.

Ponadto, jedynie kompletne sprawozdanie finansowe obejmujące sprawozdanie z sytuacji finansowej, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale oraz rachunek przepływów pieniężnych, a także dane porównawcze i noty objaśniające może przedstawiać pełny i rzetelny obraz sytuacji finansowej Spółki, wyników jej działalności i przepływów pieniężnych zgodnie z MSSF.

Prezentacja niektórych pozycji sprawozdań finansowych wg polskich zasad rachunkowości i MSSF może się różnić. Różnice w prezentacji nie będą miały wpływu na kapitał własny i wynik netto Spółki.

Składniki poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego, jak i zakres informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego według polskich zasad rachunkowości i MSSF mogą różnić się w istotnym stopniu.

Poniższa tabela prezentuje różnice na dzień 31 grudnia 2015 roku:

Korekta na 31.12.2015	Wartość bilansowa wg PAR	Wartość bilansowa wg MSSF	Korekta wartości
Rzeczowy majątek trwały	679 891	691 419	11 528
Kapitał własny	1 360 431	1 307 931	-52 500
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	62 920	125 176	62 256

Zestawienie skutków ujawnionych różnic w obszarze zysku netto i kapitału własnego:

	31.12.2015
Zysk netto PSR	-1 515 850
Korekta rzeczowego majątku trwałego	-448 318
Korekta MSR19 – Zyski / straty aktuarialne	85

	31.12.2015
Kapitał PSR	1 360 431
Korekta rzeczowego majątku trwałego	-52 500
Korekta MSR19 – Zyski / straty aktuarialne	85

Założenie kontynuacji działalności gospodarczej.

Sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości, co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po 31 grudnia 2015 roku.

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd Spółki nie stwierdza występowania faktów i okoliczności, które mogłyby wpłynąć na możliwość kontynuowania przez Spółkę działalności.

Połączenie spółek handlowych.

W okresie sprawozdawczym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe nie nastąpiło połączenie w trybie art. 492 § 1 pkt. 1 KSH z inną spółką prawa handlowego.

Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości

Spółka działa w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (tekst jednolity Dz.U. 2013.330, z późniejszymi zmianami – dalej „UoR”, „ustawa”),
2. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 54/2000, poz. 654) z późniejszymi zmianami,
3. Rozporządzenie MF z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uzyskania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. nr 33 poz. 259 z 2009 roku z późniejszymi zmianami),
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (tekst jedn. Dz. U. 2009 r. Nr 185, poz.1439 z późniejszymi zmianami).

Spółka wprowadziła do stosowania w zakresie metod wyceny aktywów i pasywów następujące zarządzenia:

1. Zarządzenie nr 35 Prezesa ZE PAK S.A. w Koninie z dnia 1 lipca 2003 roku w sprawie gospodarki rzeczowymi składnikami majątku trwałego,
2. Zarządzenie nr 34 Prezesa ZE PAK S.A. w Koninie z dnia 1 lipca 2003 roku w sprawie Zakładowego Planu Kont dla ZE PAK S.A.

Sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z konwencją kosztu historycznego, która została zmodyfikowana w przypadku:

- wartości niematerialnych i prawnych,
- środków trwałych,
- inwestycji w jednostkach podporządkowanych i innych inwestycji długoterminowych,
- innych inwestycji krótkoterminowych (z wyłączeniem środków pieniężnych i aktywów finansowych),
- instrumentów finansowych.

Zgodnie z wymienionymi zarządzeniami Spółka stosuje następujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego:

Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość początkową środków trwałych ujmuje się w księgach według cen nabycia lub kosztów poniesionych na ich wytworzenie, rozbudowę lub modernizację. Po ujęciu początkowym wartość środków trwałych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Przy prowadzeniu kont ksiąg pomocniczych (analitycznych) rzeczowych składników majątku trwałego należy stosować zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy, zasady wynikające z Zarządzenia nr 35/2003 Prezesa Zarządu Dyrektora Generalnego ZE PAK S.A. z dnia 1 lipca 2003 roku w sprawie gospodarki rzeczowymi składnikami majątku trwałego w ZE PAK S.A., i tak:

- Przedmioty do wartości do 500 złotych zaliczane są do materiałów.

- Dla środków trwałych o wartości od 500 - 3 500 złotych ustalono dokonywanie odpisów amortyzacyjnych jednorazowo w miesiącu oddania do używania; zgodnie z artykułem 16f p.3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
- Środki trwałe o wartości powyżej 3 500 złotych nabyte przed 1 stycznia 1997 roku amortyzowane są metodą liniową, natomiast środki trwałe nabyte po 1 stycznia 1997 roku, zgodnie z decyzją Zarządu ZE PAK S.A., amortyzowane są metodą degresywną; metoda degresywna obowiązywała do końca 1999 roku. Począwszy od 1 stycznia 2000 roku wszystkie nowo zakupione środki trwałe są ponownie amortyzowane metodą liniową.
- Przeszacowanie ma miejsce na podstawie odrębnych przepisów. Wynik przeszacowania odnoszony jest na kapitał z aktualizacji wyceny. Po sprzedaży lub likwidacji środka trwałego, kwota pozostała w kapitale z aktualizacji wyceny jest przenoszona na kapitał zapasowy. Ostatnie przeszacowanie miało miejsce w dniu 1 stycznia 1995 roku.
- Począwszy od dnia 1 stycznia 2000 roku, dla celów podatkowych, dla wszystkich nowo nabytych środków trwałych przyjmowane są stawki amortyzacji określone w załączniku do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 15 lutego 1992 roku z późniejszymi zmianami. W stosunku do środków trwałych nabytych i wprowadzonych do ewidencji przed dniem 1 stycznia 2000 roku stosowane są stawki wynikające z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 stycznia 1997 roku w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.
- Uwzględniono konieczność korekty naliczonej amortyzacji w przypadku, gdy przedmioty o cenie wyższej niż 3 500 złotych i planowanym okresie używania poniżej roku, w praktyce będą użytkowane dłużej niż 1 rok.
- Komputery i zespoły komputerowe amortyzuje się metodą liniową z możliwością zastosowania współczynnika podwyższającego, zgodnie z art. 16i ust. 2 pkt. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
- Począwszy od dnia 1 stycznia 2001 roku zmieniono zasady amortyzacji bilansowej środków trwałych, które podlegały wycenie przy prywatyzacji Spółki. Od dnia 1 stycznia 2001 roku środki trwałe amortyzowane są metodą liniową, zgodnie z przewidywanym okresem ekonomicznego użytkowania.
- Szacunki dotyczące okresu ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji są przedmiotem przeglądu na koniec każdego roku obrotowego w celu weryfikacji, czy zastosowane metody i okres amortyzacji są zgodne z przewidywanym rozkładem czasowym korzyści ekonomicznych przynoszonych przez ten środek trwały
- Środki trwałe w budowie wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w wysokości ogółu kosztów pozostającym w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W ramach środków trwałych w budowie wykazywane są również materiały inwestycyjne. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania
- Koszty finansowania zewnętrznego dotyczące budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, przez okres budowy, przystosowania, montażu lub ulepszenia są ujmowane w wartości tych aktywów, jeśli zobowiązania te zostały zaciągnięte w tym celu. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w rachunku zysków i strat.
- Ustawa przed zmianami zakładała ewidencję pozabilansową prawa wieczystego użytkowania gruntów. Znowelizowana ustawa zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów do środków trwałych. W myśl art. 2

pkt. 1 ustawy z dnia 29 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. Nr 79 poz. 464), grunty stanowiące własność Skarbu Państwa lub własność gminy będące w dniu 5 grudnia 1990 roku w zarządzie państwowych osób prawnych innych niż Skarb Państwa lub komunalnych osób prawnych stały się z tym dniem z mocy prawa przedmiotem użytkowania wieczystego. Nabyte w ten sposób prawo wieczystego użytkowania gruntu nie zostało ujęte w księgach, lecz jest wykazywane pozabilansowo.

- Zgodnie z ustawą o rachunkowości Spółka dokonuje inwentaryzacji środków trwałych raz na cztery lata. Ostatnia inwentaryzacja środków trwałych miała miejsce w 2010 roku.
- Na dzień bilansowy Spółka każdorazowo ocenia, czy wartość bilansowa wykazanych aktywów nie przekracza wartości przewidywanych przyszłych korzyści ekonomicznych. Jeśli istnieją przesłanki, które by na to wskazywały, wartość bilansowa aktywów jest obniżana do ceny sprzedaży netto. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości są ujmowane w pozostałych kosztach operacyjnych. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości dotyczące środków trwałych, których wycena została zaktualizowana na podstawie odrębnych przepisów, zmniejszają odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny różnice spowodowane aktualizacją wyceny. Ewentualna nadwyżka odpisu nad różnicami z aktualizacji wyceny zaliczana jest do pozostałych kosztów operacyjnych.

Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do Spółki korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych i prawnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne i prawne są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Przewidywany okres ekonomicznej użyteczności kształtuje się następująco:

- licencje - 5 lat,
- licencje oprogramowania - 2 lata,
- pozostałe wartości niematerialne i prawne - 5 lat.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej niższej niż 3 500 złotych amortyzowane są jednorazowo w miesiącu oddania do użytkowania.

Szacunki dotyczące okresu ekonomicznej użyteczności oraz metoda amortyzacji są przedmiotem przeglądu na koniec każdego roku obrotowego w celu weryfikacji, czy zastosowane metody i okres amortyzacji są zgodne z przewidywanym rozkładem czasowym korzyści ekonomicznych przynoszonych przez dane wartości niematerialne i prawne.

Na dzień bilansowy Spółka każdorazowo ocenia, czy wartość bilansowa wykazanych aktywów nie przekracza wartości przewidywanych przyszłych korzyści ekonomicznych. Jeśli istnieją przesłanki, które by na to wskazywały, wartość bilansowa aktywów jest obniżana do ceny sprzedaży netto. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości są ujmowane w pozostałych kosztach operacyjnych.

Należności długoterminowe

Do należności długoterminowych zalicza się między innymi:

- należności z tytułu wpłacanych kaucji (np. w ramach umów najmu),
- należności od jednostek, z którymi zawarto ugodę bankową lub układ.

Należności długoterminowe, podobnie jak inne należności, wycenia się zgodnie z art. 28 ustawy o rachunkowości w ciągu roku, czyli na dzień nabycia lub powstania - według wartości nominalnej oraz na dzień bilansowy - w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem ostrożności, pomniejszonej o dokonane w uzasadnionych przypadkach odpisy aktualizujące.

Inwestycje długoterminowe

Inwestycje długoterminowe to zasoby majątkowe kontrolowane przez jednostkę, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Inwestycje mogą mieć charakter aktywów niefinansowych i występują wtedy jako:

- nieruchomości,
- wartości niematerialne i prawne,

lub charakter aktywów finansowych i występują wtedy jako:

- udziały i akcje,
- dopłaty do kapitału w spółkach zależnych,
- inne papiery wartościowe (długoterminowe bony, obligacje skarbowe itp.),
- udzielone pożyczki długoterminowe,
- inne długoterminowe aktywa (weksle, czek, lokaty, bony komercyjne).

Na dzień bilansowy inwestycje długoterminowe wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Inwestycje w jednostkach zależnych, to znaczy, w jednostkach kontrolowanych, w jednostkach współzależnych oraz w jednostkach stowarzyszonych, są wyceniane według kosztu historycznego pomniejszonego o ewentualną utratę wartości.

Bony komercyjne nie notowane na rynku wycenia się na dzień bilansowy metodą liniową tj. w cenie nabycia powiększonej o odpowiednią część dyskonta przypadającą na okres do dnia bilansowego, przy uwzględnieniu ewentualnej trwałej utraty wartości.

Inwestycje krótkoterminowe (z wyłączeniem środków pieniężnych i instrumentów finansowych)

Inwestycje krótkoterminowe z wyłączeniem środków pieniężnych i instrumentów finansowych wycenia się według ceny (wartości) rynkowej, a krótkoterminowe inwestycje, dla których nie istnieje aktywny rynek, w inny sposób określonej wartości godziwej.

Skutki wzrostu lub obniżenia wartości inwestycji krótkoterminowych wycenionych według cen (wartości) rynkowych zalicza się odpowiednio do kosztów lub przychodów finansowych.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe w momencie wprowadzenia do ksiąg rachunkowych są wyceniane według kosztu (ceny nabycia), stanowiącego wartość godziwą uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji są ujmowane

w wartości początkowej tych instrumentów finansowych. Aktywa finansowe są wprowadzane do ksiąg rachunkowych pod datą zawarcia transakcji.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe są zaliczane do jednej z czterech kategorii i wyceniane

w następujący sposób:

Kategoria	Sposób wyceny
1. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej
2. Pożyczki udzielone i należności własne	Według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) ustalonej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Należności o krótkim terminie wymagalności, dla których nie określono stopy procentowej, wyceniane są w kwocie wymaganej zapłaty
3. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Według wartości godziwej, a zyski/straty z tytułu aktualizacji wyceny są ujmowane w rachunku zysków i strat
4. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Według wartości godziwej, a zyski/straty z tytułu aktualizacji wyceny są ujmowane w rachunku zysków i strat do momentu sprzedaży inwestycji lub obniżenia się jej wartości. W tym momencie łączny zysk lub strata z tytułu aktualizacji wyceny jest odnoszony na rachunek zysków i strat

Wartość godziwa instrumentów finansowych stanowiących przedmiot obrotu na aktywnym rynku ustalana jest w odniesieniu do cen notowanych na tym rynku na dzień bilansowy. W przypadku, gdy brak jest notowanej ceny rynkowej, wartość godziwa jest szacowana na podstawie notowanej ceny rynkowej podobnego instrumentu, bądź na podstawie przewidywanych przepływów pieniężnych.

Trwała utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne dowody wskazujące na trwałą utratę wartości składnika bądź grupy aktywów finansowych. Jeśli dowody takie istnieją, Spółka ustala szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Odpisy aktualizujące wartość składnika aktywów finansowych lub portfela podobnych składników aktywów finansowych ustala się:

1) w przypadku aktywów finansowych wycenianych w wysokości skorygowanej ceny nabycia - jako różnicę między wartością tych aktywów wynikającą z ksiąg rachunkowych na dzień wyceny i możliwą do odzyskania kwotą. Kwotę możliwą do odzyskania stanowi bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych przez jednostkę, zdyskontowana za pomocą efektywnej stopy procentowej, którą jednostka stosowała dotychczas, wyceniając przeszacowywany składnik aktywów finansowych lub portfel podobnych składników aktywów finansowych,

2) w przypadku aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej - jako różnicę między ceną nabycia składnika aktywów i jego wartością godziwą ustaloną na dzień wyceny, z tym że przez wartość godziwą dłużnych instrumentów finansowych na dzień wyceny rozumie się bieżącą wartość przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych przez jednostkę zdyskontowaną za pomocą bieżącej rynkowej stopy procentowej stosowanej do podobnych instrumentów finansowych. Stratę skumulowaną do tego dnia ujętą w kapitale (funduszu) z aktualizacji wyceny zalicza się do kosztów finansowych

w kwocie nie mniejszej niż wynosi odpis, pomniejszony o część bezpośrednio zaliczoną do kosztów finansowych,

3) w przypadku pozostałych aktywów finansowych - jako różnicę między wartością składnika aktywów wynikającą z ksiąg rachunkowych i bieżącą wartością przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych przez jednostkę, zdyskontowaną za pomocą bieżącej rynkowej stopy procentowej stosowanej do podobnych instrumentów finansowych.

Leasing

Spółka jest stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne przez uzgodniony okres.

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas środki trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu. Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Jeżeli sprzedaż i leasing zwrotny ma charakter leasingu finansowego, to ta część kwoty przychodów ze sprzedaży, która przekracza wartość wykazywaną w bilansie, jest odraczana w czasie i rozliczana w okresie obowiązywania umowy leasingowej. Jeżeli sprzedaż i leasing zwrotny ma charakter leasingu operacyjnego i jeżeli transakcja została zawarta w cenach odpowiadających wartości godziwej, jakiegokolwiek zyski i straty z tego tytułu rozpoznawane są w rachunku zysków i strat. Jeżeli cena sprzedaży jest niższa od wartości godziwej, zyski i straty z tego tytułu rozpoznawane są w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem sytuacji, gdy stratę kompensują przyszłe opłaty leasingowe niższe od cen rynkowych. W takiej sytuacji strata podlega odroczeniu w czasie i rozliczeniu proporcjonalnie do opłat leasingowych przez okres przewidywanego użytkowania składnika aktywów. Jeżeli cena sprzedaży przewyższa wartość godziwą, to kwota przekraczająca wartość godziwą jest odraczana w czasie i rozliczana w przychody przez okres przewidywanego użytkowania składnika aktywów.

Należności krótko- i długoterminowe

Należności handlowe są wykazywane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (lub kosztu wytworzenia) i ceny sprzedaży netto. Poszczególne składniki zapasów wycenia się w następujący sposób:

- paliwo produkcyjne - metodą „średniej ważonej”,
- części zamienne i pozostałe materiały - metodą „średniej ważonej”.

Cena sprzedaży netto jest to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszona o rabaty, upusty i tym podobne oraz o koszty związane z przystosowaniem składnika do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

Spółka dokonuje odpisów aktualizacyjnych posiadanych zapasów. Odpisy aktualizacyjne zapasów zwiększają pozostałe koszty operacyjne.

W spółce obowiązuje procedura ciągłej inwentaryzacji stanów zapasów materiałowych. Ponieważ zapasy znajdują się na terenie strzeżonym oraz są w ciągłej ewidencji ilościowo-wartościowej, każda pozycja materiałowa musi być policzona przynajmniej raz na dwa lata.

Ostatnia inwentaryzacja paliwa produkcyjnego miała miejsce według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Świadectwa pochodzenia energii otrzymane nieodpłatnie z tytułu produkcji w źródłach odnawialnych, gazowych i kogeneracji wykazywane są według wartości godziwej z dnia, w którym ich przyznanie stało się pewne.

Składniki majątku wytworzone we własnym zakresie

Koszt wytworzenia majątku we własnym zakresie obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z ich wytworzeniem.

Koszty bezpośrednio obejmują:

- wartość zużytych materiałów bezpośrednich,
- płace bezpośrednie,
- zużycie narzędzi specjalistycznych,
- inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakim znajduje się w dniu wyceny.

Do uzasadnionej, odpowiedniej do okresu wytwarzania produktu, części kosztów pośrednich zalicza się zmienne pośrednie koszty produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych to przeciętna, zgodna z oczekiwaniami w typowych warunkach, wielkość produkcji za daną liczbę okresów, przy uwzględnieniu planowych remontów.

Do kosztów wytworzenia, po których wycenia się aktywa, nie zalicza się kosztów ogólnych zarządu, kosztów sprzedaży, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów operacji finansowych. Przeniesienie kosztów wytworzenia do składników majątku ZE PAK S.A. następuje najpóźniej na dzień sporządzenia bilansu.

Kapitały własne

W Spółce występują następujące kapitały, które w bilansie wykazuje się według wartości nominalnej, a mianowicie:

1. Kapitał akcyjny,
2. Kapitał zapasowy,
3. Kapitał z aktualizacji wyceny,
4. Pozostałe kapitały rezerwowe.

Kapitał akcyjny wykazywany jest w wysokości zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał zapasowy tworzony jest z podziału zysku, nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, z przeniesienia z Funduszu Załogi oraz z przeniesienia z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny. Wypłacone w trakcie roku obrotowego zaliczki na dywidendy są wykazywane w księgach rachunkowych i w bilansie jako podział zysku dokonany w ciągu roku obrotowego.

Fundusze specjalne

W Spółce występują następujące fundusze specjalne:

1. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
2. Fundusz Załogi.

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. (z późniejszymi zmianami) o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający co najmniej 20 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w kwocie uzgodnionej ze związkami zawodowymi. Zgodnie z podpisanym ze Związkami Zawodowymi porozumieniem Spółka administruje Międzyzakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych Spółki i spółek zależnych. Saldo bilansowe Funduszu to zakumulowane przychody Funduszu pomniejszone o nie podlegające zwrotowi wydatki z Funduszu. Spółka wykazuje w bilansie oddzielnie saldo Funduszu i aktywa Funduszu.

Aktywa i pasywa wyrażone w walutach obcych

Na dzień 31 grudnia 2015 roku aktywa i pasywa wyrażone w walutach innych niż złoty polski są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu średniego NBP z dnia bilansowego. Powstałe z przeliczenia różnice

kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych przepisami, kapitalizowane w wartości aktywów.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny:

	31 grudnia 2015 roku	31 grudnia 2014 roku
EUR	4,2615	4,2623
USD	3,9111	3,5072

Następujące składniki aktywów i pasywów denominowane w walutach obcych zostały wycenione po innych kursach niż wykazane wyżej:

Różnice kursowe

Różnice kursowe dotyczące rozrachunków wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych, a w uzasadnionych przypadkach - do kosztu wytworzenia produktów lub ceny nabycia towarów, a także ceny nabycia lub kosztu wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie albo wartości niematerialnych i prawnych. W rachunku zysków i strat różnice kursowe są wykazywane po ich skompensowaniu.

Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych

Krajowe środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych potwierdza się w oparciu o bankowy druk potwierdzenia sald. Wykazana w rachunku przepływów pieniężnych pozycja środki pieniężne składa się z gotówki w kasie oraz lokat bankowych o terminie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące, które nie zostały potraktowane jako działalność inwestycyjna

Potwierdzenia sald

Potwierdzenie należności i udzielonych pożyczek na dzień bilansowy następuje na podstawie wysłania do wszystkich kontrahentów pisemnych informacji o stanie sald i ich potwierdzenia przez kontrahentów.

Nie wymagają pisemnego potwierdzenia salda określone w art. 26 ust. 1 pkt.3 ustawy m.in.:

- należności sporne i wątpliwe,
- należności i zobowiązania wobec pracowników,
- salda z tytułu zobowiązań i należności publicznoprawnych,
- małe salda, których wysokość nie przekracza kosztu wysyłki pocztowej.

Zgodnie z zasadą istotności ustawy, jeżeli kontrahenci, u których należność nie przekracza wartości 2% kwoty stanowiącej podstawę zaliczenia nowych składników majątku do środków trwałych, nie zwrócą potwierdzenia salda drogą pisemną, przyjmuje się, że saldo nie budzi zastrzeżeń.

Zgodnie z zasadą istotności ustawy jeżeli saldo należności nie przekraczające wartości 2% kwoty stanowiącej podstawę zaliczenia nowych składników majątku do środków trwałych nie wykazuje ruchu przez ostatnie pół roku, należy je spisać w pozostałe koszty operacyjne.

Kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe i pożyczki są ujmowane według kosztu stanowiącego wartość otrzymanych środków pieniężnych i obejmującego koszty uzyskania kredytu / pożyczki. Następnie, wszystkie kredyty bankowe i pożyczki, z wyjątkiem zobowiązań przeznaczonych do obrotu, są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Szczegółowe zasady wyceny niektórych zobowiązań denominowanych w walutach obcych przedstawiono w wprowadzeniu do sprawozdania finansowego.

Zobowiązania przeznaczone do obrotu są wyceniane według wartości godziwej. Zysk lub strata z tytułu przeszacowania do wartości godziwej są ujmowane w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Rozliczenia międzyokresowe

Pożyczki otrzymane na finansowanie inwestycji proekologicznych, a następnie umorzone poprzez przyznanie dotacji, wykazuje się jako inne rozliczenia międzyokresowe przychodów i rozlicza w rachunku wyników w kolejnych okresach, proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych zakupionych bądź wytworzonych w ramach finansowanych inwestycji.

Spółka dokonuje rozliczeń międzyokresowych kosztów mających na celu przypisanie do danego okresu kosztów dotyczących tego okresu. Do czynnych rozliczeń międzyokresowych zaliczane są koszty dotyczące okresów późniejszych niż okres, w którym je poniesiono m.in. koszty ubezpieczenia, prenumeraty, dyskonto weksli.

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów obejmują także część oszacowanych kosztów przyszłej rekultywacji użytkowanych przez Spółkę składowisk popiołu. Koszty te ujmowane są w wartości zdyskontowanej i dotyczą nakładów, jakie Spółka będzie musiała ponieść do całkowitego wypełnienia składowiska popiołu.

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów zawierają ponadto pozostałą do rozliczenia wartość rezerwy utworzonej na likwidację majątku Spółki

Bierne rozliczenia międzyokresowe obejmują wartość świadectw pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii, w skojarzeniu oraz w kogeneracji z użyciem gazu ziemnego, które jednostka zobowiązana jest umorzyć w związku z dostarczeniem energii elektrycznej odbiorcom finalnym. Rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii lub w wysokosprawnej kogeneracji ujmuje się:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia - w wartości posiadanych świadectw,
- w części nie pokrytej na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości niższej z wartości rynkowej świadectw niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy i ewentualnej kary.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują kary umowne, odszkodowania z zakładu ubezpieczeń, odsetki podwyższające należność główną, ujemną wartość firmy oraz dotacje otrzymane na wytworzenie środków trwałych.

W pozycji rozliczeń międzyokresowych biernych Spółka prezentuje również przychody przyszłych okresów związane z rozliczaniem wyników na leasingach zwrotnych.

Dowody zastępcze

Jako dokumenty będące podstawą zapisów w księgach rachunkowych mogą być stosowane dowody zastępcze, określające także okoliczności (oświadczenie pracownika), w których dopuszcza się potwierdzenia operacji gospodarczej dowodem zastępczym (art. 20 ust.4.).

Dowód zastępczy powinien zawierać:

- datę dokonania operacji gospodarczej, miejsce i datę wystawienia dowodu,
- przedmiot, ilość, cenę i wartość dokonanego zakupu, towarów, usług),
- określenie osoby zlecającej i jego przeznaczenie.

Dowód zastępczy winien być zatwierdzony przez kierownika zlecającego zakup. Dowody zastępcze nie mogą być wystawione za zakupy opodatkowane podatkiem VAT.

Inwentaryzacja

Inwentaryzację stanu majątku Spółki przeprowadzana jest zgodnie z art. 26 i art. 27 ustawy o rachunkowości. Corocznie, odrębnym Zarządzeniem Prezesa ZE PAK S.A. ustalany jest plan inwentaryzacji rocznej.

Trwała utrata wartości aktywów

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne dowody wskazujące na trwałą utratę wartości składnika bądź grupy aktywów. Jeśli dowody takie istnieją, Spółka ustala szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat za bieżący okres. W przypadku, gdy uprzednio dokonano przeszacowania aktywów to strata pomniejsza wysokość kapitałów z przeszacowania a następnie jest odnoszona na rachunek zysków i strat bieżącego okresu.

Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i usług, odsetek i dywidend

Przychody ze sprzedaży obejmują należne lub uzyskane kwoty ze sprzedaży towarów i usług (pomniejszone o zwroty, rabaty i upusty). Przychody ze sprzedaży wykazywane są w wartości netto, tj. pomniejszone o należny podatek VAT. Przychody ze sprzedaży energii zakupionej ujmowane są jako przychody ze sprzedaży towarów. Wartość przychodów ze sprzedaży zakupionej energii rozpoznaje się według średniej ceny z umów bilateralnych.

Przychody ze sprzedaży produktów obejmują również przychody ze sprzedaży zielonych i czerwonych certyfikatów. W momencie wyprodukowania, świadectwa pochodzenia przeznaczone do sprzedaży ujmowane są w przychodach ze sprzedaży, w związku z czym w celu zapobieżenia zawyżania przychodów w momencie ich sprzedaży, koszty sprzedaży certyfikatów ujmowane są jako korekta przychodów ze sprzedaży.

Przychody z tytułu odsetek są rozpoznawane w momencie ich naliczenia (przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej), jeżeli ich otrzymanie jest niewątpliwe.

Należne dywidendy zalicza się do przychodów finansowych na dzień powzięcia przez właściwy organ odpowiedniej spółki uchwały o podziale zysku, chyba że w uchwale określono inny dzień prawa do dywidendy.

Koszty operacyjne

Spółka prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym i sporządza kalkulacyjny rachunek zysków i strat.

Koszty ogólnoprodukcyjne

Koszty ogólnoprodukcyjne rozlicza się statystycznie na sprzedaną energię elektryczną i ciepłą oraz inne roboty i usługi proporcjonalnie do płac bezpośrednich obciążających sprzedaną energię, inne roboty i usługi.

Podatek dochodowy od osób prawnych

Podstawą wyliczenia podatku dochodowego jest zysk brutto skorygowany o trwałe i przejściowe różnice pomiędzy dochodem ustalonym dla potrzeb podatkowych, a wynikiem finansowym bilansowym. Przejściowe różnice z tytułu podatku dochodowego ujmuje się w bilansie jako rezerwy na odroczonego podatku dochodowego (różnica dodatnia) lub zalicza się do czynnych rozliczeń międzyokresowych (różnice ujemne). Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone są kompensowane w bilansie.

Rezerwy

Rezerwy ujmowane są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest pewne lub wysoce prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków, oraz gdy można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Rezerwy na koszty likwidacji majątku ujmuje się w wysokości prognozowanych kosztów likwidacji w wartości bieżącej tych kosztów. Rezerwy te są ujmowane drugostronnie jako rozliczenia międzyokresowe kosztów i rozliczane w czasie przez pozostały okres eksploatacji urządzeń przeznaczonych do likwidacji. W przypadku urządzeń wyłączonych z ruchu rezerwy na koszty ich likwidacji tworzone są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. W pozycji rezerw Spółka ujmuje też rezerwę na przyszłe koszty rekultywacji terenu, na którym Spółka składowe odpady.

Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy jest ustalany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym. Rezerwa na odroczonego podatku dochodowego tworzona jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, chyba, że rezerwa na odroczonego podatku dochodowego powstaje w wyniku amortyzacji wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów lub pasywów przy transakcji nie stanowiącej połączenia przedsiębiorstw i w chwili jej zawierania nie ma wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania lub stratę podatkową.

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowany jest w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice i straty.

W przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu udziałów w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów w jednostkach współzależnych, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć

przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na odroczony podatek dochodowy wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według uchwalonych do dnia bilansowego przepisów będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana. Aktywa z tytułu odroczonego podatku oraz rezerwy na podatek odroczony prezentowane są w bilansie według wartości po skompensowaniu.

Rezerwy na urlopy, odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe i odprawy pośmiertne

Pracownikom Spółki przysługuje prawo do urlopów wypoczynkowych określonych przepisami Kodeksu Pracy. Spółka tworzy rezerwy na koszt niewykorzystanych urlopów, do których prawo pracownicy nabyli do dnia bilansowego.

Zgodnie z zakładowym systemem wynagrodzenia, pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych po przepracowaniu określonej liczby lat oraz do odpraw emerytalnych w momencie przechodzenia na emeryturę oraz do odpraw pośmiertnych. Na podstawie niezależnych obliczeń aktuarialnych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości MSR 19 tworzona jest rezerwa na odprawy oraz nagrody, które będą wypłacone w przyszłości.

Rezerwa na koszty ulgi energetycznej tworzona jest dla pracowników i emerytów oraz innych grup uprawnionych. Wartość rezerwy ustalana jest na podstawie kalkulacji aktuarialnych przyszłych zobowiązań Spółki z tytułu ulgi na energię elektryczną. Kwota kosztów jest corocznie szacowana metodą indywidualną, dla każdej uprawnionej osoby osobno. Podstawą do obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywany koszt, jaki Spółka zobowiązuje się ponieść na podstawie odpowiednich regulacji. Wysokość rezerwy na rzecz przyszłego emeryta stanowi wartość wypracowanej części świadczenia.

Zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 19 odpowiednia rezerwa dla obecnych pracowników Spółki a przyszłych emerytów będzie tworzona przez średni okres nabywania uprawnień przez obecnych pracowników Spółki, który został oszacowany na 20 lat.

Przewidywana kwota kosztów ponoszonych na rzecz obecnego rencisty, emeryta, wdowy, wdowca lub sieroty w danym roku uwzględnia całkowitą wartość ulgi energetycznej oraz przewidywany wzrost jej podstawy, a także prawdopodobieństwo, iż osoba uprawniona nadal utrzyma swoje uprawnienia do ulgi. Obliczone w ten sposób kwoty są dyskontowane na dzień bilansowy, a następnie sumowane.

Uprawnienia do emisji CO2

Otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji CO2 są prezentowane w sprawozdaniu finansowym w wartości nominalnej jako prawa przeznaczone na własne potrzeby w wartości zerowej w pozycji wartości niematerialne. Prawa do emisji oraz ich ekwiwalenty kupowane przez Spółkę na potrzeby własne wykazuje się jako wartości niematerialne. Prawa te wyceniane są w wartości ceny nabycia.

Rezerwę na zobowiązania związane z deficytem praw do emisji CO2 Spółka tworzy w okresie, w którym rzeczywista emisja przekracza przydzielone prawa. Koszt utworzonej rezerwy prezentowany jest w rachunku wyników w koszcie własnym sprzedaży.

Rezerwa tworzona jest w wysokości:

– w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości posiadanych uprawnień, tzn. zakupionych po wartości bilansowej, otrzymanych w wartości zerowej,

– w części niepokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości niższej z wartości rynkowej uprawnień niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy i ewentualnej kary.

Spółka tworzy rezerwę na umorzenie jednostek poświadczonej redukcji emisji CER, w momencie dokonania transakcji wymiany praw do emisji CO2 na CER w wartości w jakiej jednostki CER zostaną umorzone za dany rok. Spółka w pierwszej kolejności umarza jednostki poświadczonej redukcji emisji – CER nabyte w drodze wymiany za uprawnienia do emisji CO2 (EUA), następnie uprawnienia nieodpłatnie otrzymane a na końcu uprawnienia zakupione.

Na każdy dzień bilansowy kierownictwo Spółki podejmuje decyzję w jakiej części przeznaczyć posiadane jednostki poświadczonej redukcji emisji CER na wypełnienie obowiązku umorzenia za dany rok.

Informacje dotyczące ilości oraz wartości rynkowej posiadanych praw do emisji Spółka prezentuje w dodatkowych notach i objaśnieniach do sprawozdania finansowego.

W przypadku zamiany uprawnień na jednostki poświadczonej redukcji emisji – CER (przysługujący pułap wymiany dla ZE PAK SA stanowi 1% obowiązku umorzenia uprawnień za dany okres rozliczeniowy) Spółka prezentuje efekt wymiany w rachunku wyników w działalności operacyjnej jako przychody ze sprzedaży.

Wynik na sprzedaży nadwyżki otrzymanych nieodpłatnie uprawnień prezentowany jest w rachunku wyników w pozostałych przychodach operacyjnych. Transakcje zamiany EUA na CER prezentowane są w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w przepływach środków pieniężnych z działalności operacyjnej.

Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

Sprawozdania finansowe za bieżący i poprzedni okres sporządzono stosując identyczne zarówno zasady (politykę) rachunkowości, jak i metody prezentacji danych w sprawozdaniu finansowym.

Porównywalność danych finansowych za okres poprzedzający ze sprawozdaniem za okres bieżący

W bieżącym okresie Spółka nie dokonywała zmian zasad rachunkowości ani korekt błędów, w związku z czym nie miała obowiązku zaprezentowania informacji liczbowych zapewniających porównywalność danych sprawozdania finansowego za rok poprzedzający ze sprawozdaniem za bieżący rok obrotowy.

Korekta błędu

W bieżącym okresie nie dokonano korekt błędów, które mogłyby mieć wpływ na porównywalność danych finansowych za okres poprzedzający z danymi sprawozdania finansowego za bieżący okres obrotowy.

Konin, dnia 21 marca 2016 roku

Zarząd Zespołu Elektrowni Pątnów – Adamów-Konin SA

Sporządził:

Dodatkowe informacje i objaśnienia

1. Zdarzenia roku obrotowego nieuwzględnione w bilansie oraz rachunku zysków i strat

W okresie sprawozdawczym do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, to jest do dnia 21 marca 2016 roku nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym za okres zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

Zdarzenia lat ubiegłych ujęte w sprawozdaniu finansowym

Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za okres zakończony 31 grudnia 2015 roku, to jest do dnia 21 marca 2016 roku, nie wystąpiły inne istotne zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które nie zostały, a powinny być ujęte w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego.

Znaczące zdarzenia okresu bieżącego.

Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za okres zakończony 31 grudnia 2015 roku, to jest do dnia 21 marca 2016 roku, nie wystąpiły znaczące zdarzenia okresu bieżącego wymagające dokonania dodatkowego ujawnienia w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Istotne zdarzenia po dniu bilansowym nieuwzględnione w sprawozdaniu finansowym

Rozmowy między Zarządem a stroną społeczną

W czwartym kwartale 2015 roku Zarząd Spółki uwzględniając wpływ pogarszających się czynników zewnętrznych na kondycję finansową Spółki podjął decyzję o czasowym zawieszeniu finansowania pracowniczego programu emerytalnego oraz zmniejszeniu premii regulaminowej przysługującej zatrudnionym pracownikom. Decyzje Zarządu nie wymagały ingerencji w treść zapisów umów łączących pracodawcę z pracownikami. Jednocześnie, Zarząd Spółki zaproponował stronie społecznej czasowe zawieszenie przepisów Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy w całości lub w części. Propozycje Zarządu nie znalazły akceptacji strony społecznej.

Z kolei już po zamknięciu okresu sprawozdawczego w dniu 8 lutego 2016 roku związki zawodowe działające w ZE PAK S.A. zgłosiły, w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, żądania dotyczące m.in. nowych składników systemu wynagrodzeń, wypłaty odpraw oraz bezpieczeństwa pracy.

Zarząd Spółki odmówił realizacji żądań związków zawodowych. Zarząd uznał za niedopuszczalne zgłaszanie przez związki zawodowe żądań wprowadzenia do systemu płacowego nowych składników, w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych. Konsekwencją nieuwzględnienia żądań jest zaistnienie od dnia 8 lutego 2016 roku sporu zbiorowego pomiędzy ZE PAK S.A. jako pracodawcą a związkami zawodowymi jako reprezentacją pracowników. Do dnia sporządzenia niniejszego raportu Strona nie podjęła dalszych czynności w celu prowadzenia sporu zbiorowego a w dniu 25 lutego 2016 roku opublikowały wspólny komunikat, o podjęciu wzajemnych rozmów bez stawiania warunków wstępnych i zadeklarowały podczas ich

trwania powstrzymanie się od podejmowania działań mogących zakłócić proces dialogu. Strony ustaliły, że rozmowy będą prowadzić do końca kwietnia bieżącego roku z możliwością modyfikacji tego terminu.

Porozumienie w sprawie wsparcia finansowego dla PAK KWB Konin S.A.

W toku prac związanych z przygotowaniem opisu dalszej strategii Spółki i Grupy Kapitałowej oraz projekcji finansowych dla banków udzielających kredytu dla końcowego etapu modernizacji bloków 1-4 w Elektrowni Pątnów Zarządy ZE PAK S.A. i PAK KWB Konin S.A. podjęły decyzję o zawarciu porozumienia służącego wypracowaniu niezbędnych decyzji dla udzielenia wsparcia finansowego dla inwestycji prowadzonej przez PAK KWBK S.A. polegającej na uruchomieniu nowej odkrywki węgla brunatnego, która ma zabezpieczyć nieprzerwane dostawy węgla na potrzeby elektrowni Grupy Kapitałowej ZE PAK. W dniu 16 marca 2016 roku zawarte zostało stosowne porozumienie, które stanowi pierwszy etap ustalania między stronami zasad wypracowania niezbędnych decyzji, w tym warunków udzielenia wsparcia finansowego dla budowy nowej odkrywki. Końcowe decyzje będą poprzedzone analizą ekonomiczno-finansową projektu otwarcia nowej odkrywki. Etapem finalnym będzie zawarcie właściwej (końcowej) umowy/umów wsparcia finansowego, po uprzednim uzyskaniu wymaganych zgód korporacyjnych.

Sezonowość działalności

Działalność Spółki nie ma charakteru sezonowego, zatem przedstawiane wyniki nie odnotowują istotnych wahań w trakcie roku.

1. Transakcje ze Spółkami powiązаныmi kapitałowo, które są objęte sprawozdaniem skonsolidowanym.

31 grudzień 2015 rok	PAK Serwis sp. z o.o.	EI PAK sp. z o.o.	Infrastruktura sp. z o.o.	PAK-Holdco sp. z o.o.	Elektrownia Pątnów II sp. z o.o.	PAK Centrum Usług Informatycznych sp. z o.o.	PAK Centrum Badań Jakości sp. z o.o.	PAK Górnictwo sp. z o.o.	Energoinwest Serwis sp. z o.o.	PAK KWB Konin S.A.	PAK KWB Adamów S.A.	PAK Volt S.A.	EKO-Surowce sp. z o.o.	EL PAK Serwis sp. z o.o.	Aquakon sp. z o.o.	RAZEM
Zakupy	93 392	54 283	13 645	0	185	0	0	0	3 840	388 016	262 990	5	2 505	0	1 047	819 908
Sprzedaż	6 386	2 074	17 339	48	87 818	0	0	162	810	4 292	1 843	437 804	694	699	243	560 212
Odsetki - koszty finansowe																0
Odsetki - przychody finansowe					1 143					149						1 292
Otrzymane dywidendy i udziały w zyskach	24 384	3 000	3 096	41 913		1 618	-312					10 800				84 499
Różnice kursowe -koszty																0
Różnice kursowe - przychody					360											360
Należności z tytułu dostaw, robót i usług	693	138	1 988		8 904			7	161	798	312	30 938	92	112	29	44 172
Zobowiązania z tytułu dostaw, robót i usług	14 555	9 164	1 399		86				891	24 855	18 143	200	464	0	324	70 081
Pożyczki udzielone					77 373											77 373
Pożyczki otrzymane																0
Inne należności			1 594		5 806					7 537						14 937
Zaliczki udzielone																0
Inne zobowiązania	5 541	1 768			4								16			7 329

1. Transakcje ze Spółkami powiązanymi, które nie są objęte sprawozdaniem skonsolidowanym.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

Podmiot	Sprzedaż	Zakup	Należności	Zobowiązania
Megadex Serwis Sp. z o.o.	13	118 668	509	7 859
Polkomtel sp. z o.o.	86	1 670	9	1 178
PLUS BANK SA	2			
Verano sp. z o.o.	10			
Laris Investments sp. z o.o.		202		
Razem	111	120 540	518	9 037

1. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub przedmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Wyszczególnienie	31 grudzień 2015	31 grudzień 2014
1. Obowiązkowe badania sprawozdań finansowych	215	195
2. Pozostałe usługi	102	245
Razem:	317	440

2. Wynagrodzenia łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłacone członkom Zarządu i organów nadzorczych Spółki (Rada Nadzorcza)

Wyszczególnienie	2015 rok	2014 rok
1. Wynagrodzenie członków Zarządu	3 838	2 509
2. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej	970	1 020
Razem:	4 808	3 529

3. Pożyczki udzielone członkom Zarządu i organów nadzorczych Spółki (Rada Nadzorcza)

W roku obrotowym i w roku ubiegłym nie udzielono żadnych pożyczek członkom Zarządu i organów nadzorczych Spółki

4. Transakcje z członkami Zarządu i organów nadzorczych Spółki

W roku obrachunkowym Spółka nie przeprowadziła istotnych transakcji z członkami Zarządu i organami nadzorczymi oraz z ich małżonkami, krewnymi lub powinowatymi w linii prostej do drugiego stopnia lub związanymi z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli z osobą zarządzającą lub będącą w organach nadzorczych jednostki lub spółkami, w których są znaczącymi udziałowcami (akcjonariuszami lub wspólnikami).

2. Informacja o przeciętnym zatrudnieniu w grupach pracowniczych

Wyszczególnienie	Rok 2015	Rok 2014
1. Pracownicy na stanowiskach bezpośrednio produkcyjnych	961,26	933,75
· Pracownicy ruchu	961,26	933,75
2. Pracownicy obsługi	314,89	283,50
· Pracownicy gospodarki materiałowej	27,53	19,00
· Pracownicy pozostali	287,36	264,50
3. Pracownicy kierownictwa	73,95	72,00
· Zarząd	3,16	3,00
· Dyrekcja (Prokurenci)	21,33	19,25
· Kierownicy	49,46	49,75
4. Pracownicy pozostali	0,00	0,00
RAZEM	1 350,10	1 289,25

Wyszczególnienie	31.12.2015		31.12.2014	
	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie
Wartość początkowa				
Saldo otwarcia	693 396	20 662	220 951	43 010
Zwiększenia, w tym:	346 716	0	484 480	3 908
Nabycie	346 716		484 480	3 908
Zmniejszenia, w tym:	22 526	16 333	12 035	26 256
Likwidacja	20 932	16 333	11 859	26 256
Sprzedaż	1 594		176	
Saldo zamknięcia	1 017 586	4 329	693 396	20 662
Umorzenie				
Saldo otwarcia				
Saldo zamknięcia	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące BO				
Odpisy aktualizujące BZ	729 947			
Wartość netto				
Saldo otwarcia	693 396	20 662	220 951	43 010
Saldo zamknięcia	287 639	4 329	693 396	20 662